

Głos Wielkopolski

Rok I

Poznań, poniedziałek, 3 grudnia 1945 r.

Nr 278

Górniki polski dzielnie służy Ojczyźnie

Śląsk, kraj bogactw płynących z nieustannej i pełnej mozołu pracy polskiego górnika, najchlubniejsze karty swej przeszłości zawdzięcza czarnym i spracowanym dłoniom swego ludu. Pokolenia jego wzmocnione twardą siłą tysięcy górników, przeciwstawiały się przez długie wieki uciskowi germańskiemu i naporowi niemieczyny, dość choćby wspomnieć, że niestrudzony wojownik o Śląsk — Bolesław Krzywousty, ostatni całą tą ziemią władał. Mimo 800-letniej niewoli, lud śląski nie stracił polskiej mowy, ani obyczajów, przetrwał rozmaite metody wynaradawiania prowadzone od czasów Fryderyka II i z całą bezwzględnością stosowane przez Bismarcka. Co więcej, rozbudził w sobie świadomość narodową, a przez powstania po pierwszej wojnie światowej udowodnił, że nie postanowienia dyplomatyczne, ale jego poczucie patriotyczne musi być decydującym czynnikiem w kwestii rozstrzygnięcia granic.

Okres w Polsce przedwrześniowej to walka górnika z kryzysem, wśród niekorzystnych na ogół warunków ekonomicznych, walka z konkurencją kopalń niemieckich, usiłujących opanować zagraniczne rynki zbytu. Górnicy nie przeżywali — jakby się należało spodziewać — okresu pomyślności. Niejednokrotnie zmuszeni byli protestować strajkami przeciw bezrobociu, redukcjom i ciężkim warunkom życia.

W latach wojny górniki polski przeżył najcięższy okres. Szykanowany za polskość, zmuszany do pracy ponad siły, poddawany był wszystkim torturom, jakie wymyślił system hitlerowski, w wypadku gdy udowodniono mu jakiegokolwiek działanie patriotyczne. Śląsk przeżył ponowny okres wynaradawiania poprzez narzucanie niemieckich list narodowościowych. Mimo wszystko, lud śląski nie wyrzekł się polskości, a nawet w tak ciężkich warunkach prowadził walkę podziemną. W chwili, gdy wróg w pośpiechu opuszczał śląską ziemię, komitety górnicze i bojówki nie pozwoliły na dokonanie niszczeń, zabezpieczyły kopalnie oraz ich urządzenia. Dzięki temu przemysł górniczy jako pierwszy mógł podjąć produktywną pracę.

Górnictwo polskie po raz pierwszy w sześciu latach obchodzi w dniu dzisiejszym i jutrzejszym tradycyjne święto swej Patronki św. Barbary. Centralne uroczystości jakie odbędą się w tych dniach w Katowicach, budzą szeroki oddźwięk w całej Polsce. Gwardy wysiłku górnika, powiększającego w ciągłym trudzie i niebezpieczeństwie wydobycie węgla, przyczynia się do wzrostu naszego majątku narodowego. Węgiel jest obecnie głównym produktem, jaki Polska może wprowadzić na międzynarodowy rynek i wskutek tego największy ciężar odpowiedzialności za dostateczne wydobycie, wykonanie dziennych i miesięcznych norm pracy spoczywa na górnikach. Nie posiadając zapasów złota, nie możemy sobie pozwolić jak inne kraje na kupowanie surowców czy maszyn. Środkiem płatniczym staje się więc węgiel. Dzięki niemu możemy zrealizować szereg korzystnych wymian ze Związkiem Radzieckim, Szwecją, Norwegią, Włochami, Danią, Rumunią, otrzymać surowce, dewizy oraz maszyny konieczne do uruchomienia rozmaitych gałęzi przemysłu.

A jak pracuje nasz górnik? Nie ma miesiąca, w którym by państwowy plan wydobycia węgla nie został przekroczony. W maju zamiast 1.332.000 ton, wydobyto 1.355.621 ton, w czerwcu zamiast 1.750.000 t. — 1.861.864 t., w lipcu plan przewidywał 2.080.000 t. a wydobyto 2.200.563 t., w sierpniu zamiast 2.340.000 t. — 2.404.518 t., we wrześniu zaś uzyskano 2.457.471 t. zamiast projektowanych 2.250.000 t. W listopadzie, w ciągu 16-tu dni wydobyto już 1.955.874 t. i mimo, że miesiąc ten obejmował jedynie 27 dni roboczych, przewiduje się przekroczenie 3 milionów ton. Jeśli kopalnie pracują mimo braków w wyposażeniu, jeśli doprowadzono do tego, że

Żołnierze z Włoch wracają do kraju

Specjalny rozkaz Naczelnego Dowódcy WP.

Warszawa (PAP). 1 grudnia 1945 r. powrócili do kraju pierwsza grupa żołnierzy polskich z Włoch. Są to oficerowie, podoficerowie i szeregowi 11 korpusu stacjonującego we Włoszech. Przed paru miesiącami wśród oddziałów stacjonujących we Włoszech, podobnie jak i wśród niektórych oddziałów polskich w Anglii przeprowadzony został plebiscyt. Mimo szykan, groźb, niektóre raz spotykały deklarujących się na powrót do kraju ze strony reakcyjnego dowództwa 2 korpusu w Anglii zadeklarowało się 22 tys. na powrót a we Włoszech 13 tys. Żołnierze 2 korpusu wracają niestety do kraju bez tego wszystkiego, co im się słusznie należało — pełnego sprzętu bo-

owego, wracają nie jako zwarte jednostki wojskowe, lecz jako luźny zespół żołnierzy.

Rząd Jedności Narodowej i Naród Polski witają ich z wdzięcznością za ofiarę ich wysiłku, walkę i poświęcenie dla Ojczyzny. Na stacji granicznej powitali pierwszą grupę powracających z Włoch żołnierzy przedstawiciele Min. Obrony Narodowej z wiceministrem gen. dyw. Strażewskim na czele. Powracającym żołnierzom korpusu wydano na stacji granicznej broń i skierowano ich do punktu tymczasowego zakwaterowania. Naczelny dowódca W.P. wydał na ich powitanie specjalny rozkaz, którego treść podajemy:

Rozkaz nr 297

do żołnierzy polskich, wracających z Włoch do Polski

Żołnierze 2 korpusu, powracający do Ojczyzny! Wojsko Polskie wraz z całym Narodem wita Was serdecznie na wolnej ziemi Ojczyściej. Czekaliśmy na Wasz powrót od dawna. Robiliśmy wszelkie możliwe starania aby ułatwić Wam ten powrót z bronią w ręku w zwartym szyku bojowym, z odkrytymi chwałą sztandarami bojowymi pod dowództwem naznaczonym przez jedną władzę odrodzonej Rzplitej — Rząd Jedności Narodowej. Dotychczas nie uzyskaliście tego. Wracacie nie jako zorganizowany oddział wojskowy, lecz jako luźny zespół żołnierzy. Dowódcy Wasi z wielkimi wyjątkami, rzucili Was tak samo, jak we wrześniu 1939 r., oni nie chcieli wrócić do Polski. Oni terrorem, groźbami i oszczerczą kampanią przeciwko własnej Ojczyźnie wstrzymywali Was od powrotu do kraju. Dziesiątki tysięcy braci zostało na skutek tego we Włoszech. Anders pragnie uczynić z nich broń przeciw Narodowi Polskiemu, przysłała armia interwencyjna, która by zwróciła w Polsce majątki obywatelom i wielkim przemysłowcom.

Nasi bracia, którzy walczyli u boku Armii Czerwonej, wkroczyli ze wschodu do Polski wy-

posażeni we wszystko i wspaniale uzbrojeni. Im sprzętu bojowego nie odbierano, im nie narzucano plebiscytów w sprawie powrotu do kraju. Ich bojowe sztandary, które przeszły najwspanialszy w historii naszego narodu szlak zwycięstwa od Lenino poprzez Wisłę, Warszawę, Odrę i Nisę do Berlina i Dreżna, odznaczone zostały najwyższymi orderami polskimi i naszego sojusznika — Zw. Radzieckiego. Niedawno powróciły polskie bataliony, które walczyły u boku armii francuskiej, powróciły zorganizowane z bronią w ręku ze sztandarami, żegnane serdeczną i głęboką wdzięcznością przez władze francuskie. Was natomiast wysłano do kraju w taki sposób i z takim zaopatrzeniem i ekwipunkiem, który nie jest na miarę waszych trudów żołnierskich i krwi przelanej pod Tobrukiem i Monte Cassino. Ojczyzna jednak wynagradza Wasze trudy i znoje.

W męce niewoli i walce o wolność Polska wyzbyla się wiekowych wad ustrojowych i odrodziła się jako kraj wolny i niepodległy. Lud polski, robotnik, chłop i inteligent — po raz pierwszy w historii wziął władzę w swoje ręce. Z bohaterstwa i krwi najlepszych synów Ojczyzna wyrosła w pod-

ziemiach walki z niemieckim okupantem, demokratyczna władza R.P. — Krajowa Rada Narodowa i wyprowadziła kraj na drogę wielkiego rozwoju. Ziemia przeszła w ręce chłopów, wielkie przedsiębiorstwa w ręce Państwa. Wyrzekliśmy się ucisku innych narodowości na wschodzie, ale wróciliśmy Polsce bogate ziemie piastowskie nad Odrą i Nisą, nad Bałtykiem.

Już część żołnierzy — bohaterów, którzy walczyli o niepodległość, wraca do fabryk i na role. Mimo trudności Państwo zapewni zdemobilizowanym należyty opiekę. I Wam zapewnione zostaną te same prawa, co żołnierzom odrodzonego Wojska Polskiego. W związku z powrotem żołnierzy korpusu 2 do kraju rozkazuję: 1) powracającym żołnierzom 2 korpusu wydać broń na stacji granicznej i skierować ich do punktu tymczasowego zakwaterowania; 2) departament personalny i departament poboru i uzupełnień przedstawi do odznaczeń oficerów, podoficerów i szeregowych zasłużonych w walkach z faszyzmem niemieckim i zorganizowaniu powrotu do kraju; 3) podlegającym w myśl dekretu Rządu demobilizacji wydać zaopatrzenie pieniężne, dokumenty demobilizacyjne i umożliwić korzystanie ze wszystkich uprawnień przysługujących zdemobilizowanym, w szczególności z prawa do osadnictwa wojskowego; 4) nie podlegającym demobilizacji udzielić urlopów wypoczynkowych z bezpłatnym przejazdem do miejsc rodzinnych.

W imieniu Rządu i Naczelnego Dowództwa dziękuję Wam, Żołnierze, za Wasze trudy i krew przelaną na obcych ziemiach, za niepodległość i wolność Ojczyzny naszej. Tych zasług Polska Wam nie zapomni nigdy. Niech żyje niepodległa, demokratyczna Rzeczpospolita Polska!

Naczelny Dowódca WP. Michał Żymierski, Marszałek P. lski.

Zastępca Naczelnego Dowódcy WP. do Spraw Polit. Wychowawczych — Marian Szychalski, gen. dyw.

Szef Sztabu Generalnego WP. — Władysław Kortsyc, gen. broni,

Czy Polska będzie oficjalnym oskarżycielem w procesie norymberskim?

Norymberga (PAP). Międzynarodowy Trybunał przyjął oświadczenie Hessa i uznał go za zupełnie zdrowego psychicznie i posiadającego na równi z innymi prawo do odpowiedzialności za swoje czyny przed sądem.

Jak donosi korespondent „Radia Polskiego” Pawlak, który jest obserwatorem procesu w Norymberdze znajduje się polska delegacja prawnicza, przygotowująca dowody oskarżenia przeciw zbrodniarzom niemieckim, a zwłaszcza przeciw gubernatorowi Frankowi. Frank powołał świadków na dowód, że nie jest odpowiedzialny za to, co się działo w tzw. Gen. Gub. oraz twierdzi, że osobiście przeciwstawiał się działalności SS. Prawnicy polscy mają obszerny materiał dowodowy, m. in. pamiętniki Franka. Materiał ten w pełni obciąża kata Polaków. Z treści listu z dnia 8 listopada 1943 roku wynika, że wszelkie zarządzenia pochodziły od Franka, który rozkazywał, by instrukcje przez niego wydane dokładnie wypełnić. Wszystkie zatem zbrodnie były spowodowane wskutek rozkazów Franka i gub. Frank jako najwyższy zwierzchnik władzy niemieckiej w Polsce, jest za zbrodnie te całkowicie odpowiedzialny.

„Konflikt” Franka z Himmlerem SS, i gestapo

Norymberga (PAP). Trybunał wyraził zgodę na dopuszczenie świadków przedstawionych przez obronę Franka. Frank powołał na świadków: Józefa Buehlera, sekretarza generalnego gubernatora i Helenę Krawczyk, sekretarkę generalnego gubernatora na okoliczność, że nie dowodził on oddziałami SS oraz gestapo w Polsce. Nadto dopuszczono dowód z przesłuchania prof. Młynarskiego na okoliczność, że Frank po-

padł w konflikt z Himmlerem SS, gestapo oraz SD w związku z jego polityką w Polsce, świadka Neumanna, szefa wydziału aprowizacyjnego generalnego gubernatorstwa oraz dra Lammersa, szefa kancelarii Rzeszy na okoliczność, że oskarżony starał się zabezpieczyć Polaków w żywność.

Oskarżony Sauckel powołał na świadka gubernatora Warszawy Fischera na okoliczność, że nie miał wiadomości o urzędach przesiedleńczych SS. Trybunał dopuścił również dowody ze świadków przedstawionych przez innych oskarżonych.

Polski akt oskarżenia

Norymberga (PAP). Delegacja polska przy Międzynarodowym Trybunale Wojskowym w Norymberdze złożyła na ręce przewodniczącego skrót polskiego aktu oskarżenia. Skrót ten składa się z pięciu części. Pierwsza część zawiera dane w sprawie germanizacji Polski przez okupantów niemieckich. Druga część podaje historię grabieży mienia państwowego i prywatnego. Trzecia część poświęcona jest prześladowaniu Żydów. Czwarta część podaje fakty prześladowania kleru katolickiego w Polsce. Piąta zestawia fakty torturowania i mordowania uczonych polskich ze szczególnym uwzględnieniem profesorów zamordowanych przez Niemców. Cały materiał oparty jest na źródłowej dokumentacji od chwili wkroczenia Niemców do Polski. Podane są ponadto plany niemieckie i metody depopulacji oraz dokładne cyfry strat, jakie Polska poniosła w okresie okupacji. Akt oskarżenia zawiera również szczegółową listę strat dóbr kulturalnych, strat biologicznych i materialnych.

Norymberga (PAP). Sprawa dopuszczenia Polski w charakterze posiłkowej do rozprawy głównej, a nie tylko do przewodu przygotowaw-

czego, jest rozważana z jednej strony przez Trybunał, który zdecydował, czy otrzymamy prawa strony pomagającej sądowi według procedury anglo-saskiej „amicus curiae”, a z drugiej strony przez wszystkich przedstawicieli oskarżenia, czy mogą dopuścić Polskę do stołu oskarżycielskiego do funkcji pełnomocników lub współdziałających. Delegacja polska złożyła odpowiednie wnioski. Sekretarz generalny Trybunału amerykańskiego, generał Mitchell, przyrzekł poparcie w tej sprawie. Jeżeli polska delegacja napotka na trudności w sądzie lub u prokuratorów, to będą one spowodowane wyłącznie obawą przedłużenia procesu, zwłaszcza, jeśli inne państwa poza Polską załączają tego samego. Delegacja nasza przeprowadza na ten temat rozmowy z właściwą sobie energią.

Polskie dowody dokumentami procesu

Analogiczną akcją wszczęła na razie tylko Czechosłowacja. Na czele delegacji czeskiej stoi Mincer. Polska delegacja osiągnęła już niewątpliwie sukces. Ma ona zapewniony udział w przewodzie, gdyż uzyskała prawo składania wniosków i dokumentów oskarżycielom amerykańskim, radzieckim i angielskim. Dokumenty te zaopatrzone w polską pieczęć, posiadają pełną moc dowodową publicznych dokumentów procesu i zostają użytkowane, co widoczne jest coraz bardziej w toku rozprawy. Syntetyczne zestawienie zbrodni wojennych i pogwałceń traktatów na obszarze Polski, tzw. „OX — Polish Summary of war Crimes” zostało wręczone oskarżycielom brytyjskim przez delegację polską i włączone do uzupełniającego oskarżenia, jako dokument rządu polskiego. Zestawienie to zostało odbite w kilkuset egzemplarzach przez zespół brytyjski i uznane za materiał dowodowy pierwszorzędnej znaczenia.

dziennie wydobycie węgla wynosi dzisiaj 110.000 t., jest to w ogromnej mierze zasięga górników. Nie narzekają oni, mimo że pracują jeszcze nieodpowiednimi narzędziami, że odczuwają brak udogodnień technicznych, ubrań czy butów, choć zdarzy się, że nie zawsze na czas są aprowizowani. Z właściwym sobie uporem i twardą wolą pracy przetrzymują trudności, bo zdają sobie sprawę, że lata wojny zaciążyły na całym naszym życiu gospodarczym.

Produkcję roczną węgla oblicza się dzisiaj na 30 milionów ton. W roku przyszłym zostanie ona podniesiona do 40 milionów ton, a w dalszych latach — po przeprowadzeniu koniecznych inwestycji — będzie możliwe wydobycie 100 milionów ton rocznie. Ilość ta zaspokoi w najszerszej mierze zapotrzebowanie handlu zagranicznego i rynku krajowego. Dotychczasowe osiągnięcia górnictwa pozwalają na spokojne spojrzenie w przyszłość. Za górnikami — bohaterami dnia —

poszli już polscy hutnicy, metalowcy i włókniarze. Trzeba, by i reszta naszego społeczeństwa ruszyła ich śladem. Dobrobyt zdobywa się bowiem nie narzekaniem, lecz wspólną, twardą i nieustępliwą pracą.

Górników zaś naszych za ich dzielność — będącą jeszcze jednym dowodem polskości ludu śląskiego —, bliska historycznie oraz realizmem pracy Wielkopolska, pozdrawia w dniu „Barburki” starym górniczym pozdrowieniem „Szczęść Boże”. Józef Tułasiewicz

W teatrach poznańskich:

Teatr Wielki: dziś, godz. 18-ta — występ artystów moskiewskich; jutro, godz. 18-ta — „Cyryl i Seweryn”.

W kinach poznańskich:

„Apollo”: godz. 15, 17, 19-ta — „Iwan Groźny”; „Bałtyk”: godz. 15, 17, 19-ta — „Miodowy miesiąc”.

Dziś w „Kulce” premiera

nowego, czterdziestoletniego programu humoru, satyry aktualnej, liryki i piosenki pt. „Zebry były trudniej zgadnąć”.

Teatr Wielki w bieżącym tygodniu

W poniedziałek, 3 bm., godz. 18-ta — występ artystów moskiewskich; wtorek 4 bm., godz. 18-ta — „Cyryl i Seweryn”.

„Kraina uśmiechu” w Teatrze Wielkim

Repertuar Teatru Wielkiego wzbogacony zostanie w bieżącym tygodniu o operetkę Franciszka Lehara „Kraina uśmiechu” w 3 aktach, 4 obrazach, której premiera dana będzie w najbliższy czwartek o godz. 18.

KOMUNIKATY

Wykład o puszczy Białowieskiej. We wtorek, dnia 4 bm. o godz. 17-tej w sali Instytutu Geograficznego przy ul. Fredry 10, II ptr. odbędzie się drugie zebranie naukowe Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika — Od-

działu Poznańskiego, na którym prof. dr T. Vetulani mówił będzie na temat „Co słychać w puszczy Białowieskiej”.

Nowe władze Stronnictwa Ludowego. Na konferencji działaczy ludowych odbytej w dniu 29 bm. w Poznaniu przy udziale delegatów Naczelnego Komitetu Wykonawczego Stronnictwa Ludowego...

Do Komisji Rewizyjnej weszli: Stefan Dąbrowski, Stanisław Kusnierek i Władysław Słomkowski. Członkami Zarządu wybrano: Aleksandra Kurpisz-Komoczkę, Zenonę Paszkiewiczą, dr Witolda Michałkiewicza, Stefana Miturę, Stanisława Bonka i Mariana Zygmunta.

Stronictwo Ludowe. Sekretariat Wojewódzkiego Stronnictwa Ludowego mieści się przy ul. Działońskich 7 na parterze.

Zebrania w dniu 4 grudnia. Przymusowy Cech Kapelusznictwa Damskiego o godz. 17.30 w sali przy ul. Mielżyńskiego 23 w podwórzu na I piętrze.

Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika II. Zebranie Naukowe o godz. 17-tej w sali Instytutu Geograficznego przy ul. Fredry 10, II ptr.

Cech Malarzy o godz. 16-tej w sali Domu Cechowego przy ul. Masztalarskiej 8a.

„SKIZ” po raz 25-ty. Znakomity kwartet artystów M. Cwiklińska, J. Baronówna, W. Biegański i T. Wesołowski święcić będzie dzisiaj, w poniedziałek o godz. 15-tej po południu jubileusz 25-go przedstawienia „Skiza” w Teatrze Polskim w Poznaniu...

ODPOWIEDZI REDAKCJI

H. R. — słuchacz Wyższej Szkoły Handlu Morskiego. Otrzymał artykuł „Znaczenie handlu morskiego”, stwierdzamy jednak, że nie ma w nim oryginalnego ani nowego. Pisze obz. „pobieżny rzut oka na dzieje narodów przekoła nas, jaki wpływ na rozwój państw wywiera handel morski”...

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci śp. Mariana Krzymańskiego przemysłowca. odprawione zostanie we wtorek, dnia 4 grudnia 1945, o godz. 8.30 nabożeństwo żałobne w kościele Panny Marii, obok katedry, o czym zawiadamiają żona i dzieci. Poznań, ulica Koronarska 8. 14375

Dnia 30 listopada 1945 zmarła w Bogu, po ciężkich i długich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św. nasza najukochańsza córka, siostra, szwagierka i ciocia, śp. Róża Maria Hoffmanówna Dzieci Marii. przeżywszy lat 23. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 4 grudnia, o godz. 10.30 z kaplicy na cmentarzu w Górczynie. Maza św. za spokój duszy ukochanej Zmarłej zostanie odprawiona dnia 7. 12. o godz. 8.00 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu. W ciężkim smutku pograżeni rodzice i rodzina. 14495

Śrutowniki młotkowe, kompletne z cyklonami i przyborami nowe o produkcji ca. 25 ctr. godz. dla przemysłu spożywczego i chemicznego poleca zaraz: Fa MASZYNY MŁYŃSKIE Poznań, ul. Chełmońskiego 4, tel. 67-08. 14319

Znakomite wyroby „SUCHARD” najlepszym podarkiem na Gwiazdkę. k906

Dnia 1 grudnia 1945 zmarł po krótkich cierpieniach mój najukochańszy nigdy nie zapomniany mąż, mój najdroższy ojciec, brat, szwagier i wuj ś. p. Jan Pflaum przeżywszy lat 60. Pogrzeb odbędzie się we wtorek dnia 4 grudnia o godz. 12-tej z kostnicy Sióstr Miłosierdzia w Głównej. Maza św. odprawiona zostanie we czwartek o godz. 8-mej w kościele parafialnym w Głównej. W ciężkim smutku pograżeni żona z synem i rodzina. 14370

Dnia 1. 12. 45 o godz. 1.30 zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św. mój ukochany syn, najdroższy brat, siostrzeniec, wnuk i kuzyn, śp. Walenty Waligóra Sodalis Marianus wojewódzki szef służby wodnej i kolejowej. Pogrzeb odbędzie się dnia 5. 12. br. o godz. 10.30 z kaplicy cmentarza w Górczynie, o czym zawiadamiają w nieutulonym smutku pograżeni ojciec, siostra i rodzina.

NOWOŚCI MUZYCZNE na fortepian, śpiew i akompaniament gitary poleca Wydawnictwo Muzyczne Edition Select 14369 Poznań, Rynek Łazarzski nr 16

HURT DETAL Kosmetyki Dr. J. Świtalskiej w kompletnym wyborze poleca DROGERIA UNIVERSUM J. CZEPCZYŃSKI Sukc. Poznań, Armii Czerwonej 5, tel. 23-33

NAPRAWY RADIOWE wykonuje DOM RADIOWY Z. KOLASA Poznań, św. Marcina nr 45a, I p. Fachowa obsługa 14316 Zakup lamp i części radiowych

OGŁOSZENIA DROBNE Konto: Bank „Spółem” nr 8 Biuro Działu Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-mej rano do 13-tej, w soboty od 8-mej rano do 12-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10, I piętro. — Tel. 64-75. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Odlewnia Żelaza i Metali Fa Aleksander Radomski pod zarządem państwowym Poznań, ul. Główna 33 wykonuje wszelkiego rodzaju odlewy żelazne: według modeli, szablonów i rysunków. Wykonanie fachowe. 14199

Za duszę Kochanej Przyjaciółki śp. Barbary Dostajkiej zmarłej tragicznie w Warszawie odprawiamy 4 grudnia o godz. 8 Msza św. w kaplicy o. Dominika przy ul. Libelta. Władysława Karpisiakowa 14115

Na Mikołaja barwne malowania dla dzieci „Malarz w Zoo”. „Malarz na podwórku” — dostarcza hurtowo Wydawnictwo „Awir” Katowice, Słowackiego 24. k 908

Zgubiona kartę rejestracyjną nr 4939/P R. K. U. Poznań, unieważniam. Leszek Schneider. 14323

Wezwanie do zgłoszenia zarzutów

Osoby wpisane na niemiecką listę narodową grupy III i IV, ogłoszone na wykazach niżej umieszczonych, złożyły deklarację wierności.

W myśl art. 3 ustawy z dnia 6. 5. 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. Urz. R. P. nr 17 poz. 96) powinien każdy, kto wie o tym, że osoby wymienione w spisie zostały z własnej woli wpisane na niemiecką listę narodową lub też zachowanie się tych osób w okresie okupacji nie dało się pogodzić z polską odrębnością narodową, powiadomić o tym Prezydenta Miasta, władze Bezpieczeństwa Publicznego lub Prokuratora Specjalnego Sądu Karnego.

(Ciąg dalszy)

PREZYDENT MIASTA — mgr Sroka

Lp.	Nazwisko i imię	Imiona rodziców	Data urodz.	Lp.	Nazwisko i imię	Imiona rodziców	Data urodz.	Lp.	Nazwisko i imię	Imiona rodziców	Data urodz.	
961	Kolańska Maria z d. Haedt	Augustyn — Maria	1. 5. 1884	1118	Kwiatkowska Konstancja z d. Szawczyńska	Walenty — Pelagia	14. 2. 1898	1273	Liske Henryk	Gustaw — Józefa	1. 1. 1908	
962	Kuhn Maria z d. Ertel	Franciszek — Katarzyna	10. 12. 1884	1119	Kempf Miłostawa	Karol — Stanisław	30. 1. 1927	1274	Lenartowska Danuta	Antoni — Eugenia	25. 10. 1925	
963	Kempf Paweł	Gottfried — Alwina	31. 3. 1881	1120	Kempf Stanisława z d. Sikorska	Andrzej — Marianna	13. 10. 1892	1275	Lenartowski Antoni	Wincenty — Julianna	23. 10. 1889	
964	Kempf Franciszka z d. Perkowska	Bartłomiej — Seweryna	30. 10. 1887	1121	Kempf Franciszka	Karol — Stanisława	13. 1. 1923	1276	Lausch Anna z d. Rohowska	Jan — Helena	16. 7. 1903	
965	Kleba Zofia z d. Wygocka	Władysław — Władysława	13. 11. 1908	1122	Kempf Bogusława	Karol — Stanisława	22. 1. 1925	1277	Lausch Leon	Paweł — Maria	19. 1. 1893	
966	Knorr Joanna z d. Wojterek	Ignacy — Franciszka	1. 6. 1897	1123	Kuhn Feliks	Karol — Maria	15. 5. 1907	1278	Lawrenz Maria	Wojciech — Franciszka	4. 9. 1910	
967	Knorr Zofia	Paweł — Joanna	14. 3. 1923	1124	Kuhn Irena z d. Glessmann	Józef — Stefania	7. 2. 1910	1279	Lawrenz Wanda	Wojciech — Franciszka	3. 3. 1908	
968	Kolańska Gizela	Kazimierz — Maria	7. 6. 1925	1125	Kamrowski Sylwester	Izidor — Wiktoria	1. 1. 1920	1280	Lawrenz Helena	Wojciech — Franciszka	7. 2. 1907	
969	Klinkusch Bronisław	Franciszek — Maria	14. 2. 1900	1126	Kowalski Bolesław	Władysława	6. 3. 1909	1281	Liebsch Wanda z d. Propp	Jan — Anna	3. 7. 1883	
970	Kahl Sylwester	Karol — Józefa	26. 12. 1881	1127	Kowalski Hildegarda z d. Laufer	Fryderyk — Maria	30. 9. 1911	1282	Liebsch Stanisław	Leopold — Waleria	10. 11. 1881	
971	Kiewnarska Klara	Aleksander — Klara	27. 12. 1873	1128	Kowalski Bolesław	Józef — Helena	6. 1. 1911	1283	Lies Gertruda z d. Haupe	Gottfried — Pelagia	25. 12. 1908	
972	Kayser Andrzej	Piotr — Magdalena	9. 11. 1882	1129	Kaluza Janina	Adolf — Lucja	30. 4. 1927	1284	Lesser Waleria z d. Kędziora	Jakub — Balbina	5. 12. 1895	
973	Karolczyk Irena z d. Giese	Stanisław — Pelagia	6. 6. 1918	1130	Kaluza Lucja z d. Lewandowska	Wincenty — Rozalia	11. 1. 1892	1285	Lipińska Helena	Bogdan — Maria	14. 2. 1922	
974	Kossowska Elżbieta z d. Kiesling	Leon — Teofila	8. 7. 1876	1131	Kucharzewska Zofia z d. Häger	Herman — Zofia	30. 8. 1889	1286	Lindman Helena	Aleksander — Olga	28. 11. 1921	
975	Kunschke Marta	Herman — Jadwiga	24. 1. 1903	1132	Klimecki Paweł	Wawrzyn — Paulina	10. 1. 1891	1287	Lindenberg Helena	Paweł — Maria	26. 3. 1921	
976	Kunschke Irena	Herman — Jadwiga	20. 12. 1906	1133	Kowandy Bronisław	Wojciech — Jadwiga	22. 5. 1880	1288	Lindenberg Maria z d. Krzyżkowiak	Michał — Marianna	24. 2. 1889	
977	Kahl Aleksander	Leon — Bronisława	23. 1. 1883	1134	Kowandy Marta z d. Pauli	Antoni — Maria	17. 8. 1881	1289	Lemmann Helena z d. Kudlińska	Ignacy — Anna	24. 2. 1900	
978	Kahl Aniela z d. Balwińska	Tadeusz — Euzebia	13. 10. 1895	1135	Kowandy Helena	Bronisław — Maria	10. 10. 1908	1290	Lerman Ludmilla	Aleksander — Olga	3. 4. 1925	
979	Krzyżogórska Wanda z d. Majówna	Paweł — Marianna	10. 9. 1913	1136	Kabsch Helena	Ludwik — Jadwiga	21. 1. 1923	1291	Lota Maria z d. Trafis	Józef — Teodora	23. 11. 1905	
980	Kuntendorff Maria z d. Switalska	Józef — Joanna	18. 8. 1905	1137	Kalina Aniela Wanda	Stefan — Maria	16. 3. 1902	1292	Laskowska Małgorzata z d. Derneck	Henryk — Maria	26. 1. 1888	
981	Knoll Stanisław	Narcyzy — Anna	26. 10. 1899	1138	Kalina Maria z d. Joachimowska	Bonaventura — Katarzyna	20. 3. 1863	1293	Leszczyńska Stanisława z d. Wagner	Józef — Stanisława	28. 4. 1875	
982	Klój Antonina z d. Scheffis	Teofil — Marianna	22. 5. 1900	1139	Kroczyńska Maria z d. Dutkiewicz	Michał — Maria	6. 9. 1898	1294	Leszczyńska Katarzyna z d. Wagner	Jan — Rozalia	12. 9. 1884	
983	Klój Marcin	Antoni — Katarzyna	16. 10. 1888	1140	Krakowska Franciszka	Ludwik — Barbara	3. 9. 1884	1295	Luch Wiktor	Luch Józef	13. 9. 1903	
984	Kaerger Marianna z d. Schulz	Walenty — Helena	20. 3. 1908	1141	Krakowska Elżbieta z d. Zalewska	Stefan — Katarzyna	6. 1. 1885	1296	Luch Józef	Luch Marianna z d. Klak	15. 3. 1868	
985	Kuhnert Marta	Gottlieb — Konstancja	31. 1. 1890	1142	Karzewska Władysława z d. Przybylska	Stanisław — Wanda	5. 6. 1887	1297	Luch Marianna z d. Klak	Krzysztof — Anna	23. 11. 1869	
986	Koła Władysława z d. Lorenz	Fazimierz — Weronika	17. 11. 1880	1143	Kamiński Lucjan	Maksymilian — Aniela	7. 1. 1888	1298	Lange Gertruda z d. Kesselbauer	Herman — Anna	12. 11. 1904	
987	Kostuska Maria z d. Handschuh	Chryzostan — Józefa	17. 7. 1880	1144	Kamińska Linda z d. Horder	Otto — Magdalena	11. 10. 1885	1299	Lange Lidia	Cezary — Gertruda	15. 5. 1926	
988	Klitschke Wanda z d. Maniczak	Robert — Zuzanna	26. 12. 1863	1145	Klupsch Marianna Augustyna	Michał — Augustyna	24. 8. 1899	1300	Lehmann Wiktoria z d. Molewska	Piotr — Anna	17. 10. 1891	
989	Klitschke Robert	Jan — Stanisława	4. 4. 1927	1146	Klupsch Jadwiga	Michał — Augustyna	9. 6. 1904	1301	Lecka Maria z d. Löbler	Juliusz — Emilia	23. 7. 1881	
990	Kurlus Witold	Ludwik — Maria	4. 8. 1904	1147	Krend Leokadia z d. Chalupczak	Wincenty — Maria	31. 10. 1910	1302	Lemmann Maria	Willi — Wiktoria	20. 1. 1922	
991	Kruger Janina z d. Namystowska	Jerzy — Kornelia	16. 10. 1883	1148	Krend Cecylia z d. Marciniak	Lukasz — Józefa	31. 10. 1909	1303	Lingowicz Józef	Augustyn — Elżbieta	27. 2. 1872	
992	Krieger Emil Jerzy	Jan — Amalia	17. 8. 1895	1149	Kostecka Elżbieta z d. Mutac	Józef — Paulina	21. 10. 1910	1304	Lauche Stanisława z d. Korch	Walenty — Józefa	23. 10. 1883	
993	Knitel Olga z d. Pusck	Karol — Emma	24. 2. 1892	1150	Kempiak Felicia	Stefan — Elżbieta	24. 7. 1922	1305	Lemmann Józef	Franciszek — Franciszka	15. 9. 1892	
994	Knittel Józef	Jerzy — Jadwiga	3. 12. 1924	1151	Kempiak Elżbieta z d. Bocian	Walenty — Marianna	24. 11. 1890	1306	Lambui Irena z d. Langner	Franciszek — Rozalia	15. 9. 1892	
995	Körn Gertruda	Józef — Józefa	22. 8. 1893	1152	Kesselbauer Anna z d. Senftleben	Antoni — Marianna	3. 6. 1879	1307	Lemmann Klara Maria z d. Napierala	Andrzej — Magdalena	3. 10. 1908	
996	Kostulka Ludwika z d. Wiczorek	Jan — Józefa	11. 8. 1878	1153	Kamińska Anna z d. Nicolaisen	Henryk — Dorota	12. 5. 1890	1308	Lehmann Maksymilian	Stanisław — Wiktoria	3. 10. 1903	
997	Kowalska Anna z d. Berdychowska	Ludwik — Jadwiga	1. 9. 1916	1154	Kirsch Bernard	Karol — Maria	28. 2. 1901	1309	Lichtenstein Czesław	Ludwik — Rozalia	8. 9. 1890	
998	Kabsch Magdalena	Władysław — Paulina	11. 7. 1886	1155	Kwiatkowski Bronisław	Julian — Florentyna	27. 12. 1891	1310	Lehmann Zdzisław	Maksymilian — Klara	1. 4. 1929	
999	Kabsch Ludwik	Fryderyk — Florentyna	14. 12. 1896	1156	Kutner Jan Stefan	Franciszek — Marianna	19. 11. 1878	1311	Lewicka Halina	Alfons — Jadwiga	16. 2. 1923	
1000	Krebs Rudolf	Walenty — Stanisława	5. 6. 1905	1157	Kurka Jan	Stanisław — Pelagia	25. 12. 1930	1312	Luch Stefania z d. Balcerzak	Stefan — Leokadia	7. 9. 1903	
1001	Kremer Stefania z d. Roznowska	Jerzy — Kornelia	15. 1. 1885	1158	Kurka Helena	Maciej — Magdalena	21. 4. 1924	1313	Luch Irena	Leon — Stefania	29. 6. 1926	
1002	Krieger Ryszard	Wincenty — Wiktoria	21. 3. 1890	1159	Knoll Weronika z d. Soltysiak	Karol — Maria	4. 2. 1884	1314	Leskier Rudolf	Julian — Paulina	18. 9. 1887	
1003	Kaniowski Leon	Jan — Józefa	30. 8. 1899	1160	Knoll Władysław	Władysław — Weronika	22. 9. 1921	1315	Lojak Erik	Stefan — Luise	4. 6. 1906	
1004	Kania Michał	Władysław — Weronika	7. 12. 1903	1161	Knoll Zenon	Friedrich — Karolina	5. 11. 1912	1316	Latosi Wiktoria z d. Rogowska	Edmund — Stanisława	13. 12. 1916	
1005	Kania Maria z d. Kruk	Maria	30. 5. 1929	1162	Knoll Joanna	Maria	20. 10. 1930	1317	Lawrenz Franciszka	Nepomucen — Kazimiera	19. 2. 1872	
1006	Kruk Jan	Wojciech — Zuzanna	25. 12. 1894	1163	Knoll Stanisław	Karol — Anna	20. 5. 1902	1318	Lisicka Stanisława z d. Guzdziol	Marianna	8. 9. 1920	
1007	Kokociński Jan	Roch — Anna	27. 6. 1892	1164	Krauze Marta	Karol — Maria	27. 7. 1899	1319	Litkiewicz Klara z d. Schaub	Franciszek — Mina	17. 3. 1901	
1008	Kruger Józef	Wojciech — Anna	9. 7. 1906	1165	Kaethner Marga Erna	Otto — Maria	7. 10. 1912	1320	Lewicki Alfons	Józef — Dorota	21. 7. 1882	
1009	Kaczmarek Maria z d. Jezierna	Stanisław — Anna	22. 3. 1898	1166	Koch Alfred	Jan — Józefa	8. 8. 1915	1321	Lakoma Prakseda	Franciszek — Marta	27. 5. 1922	
1010	Konieczna Anna z d. Klatt	Jan — Magdalena	25. 10. 1909	1167	Knop Ludwik	Ignacy — Magdalena	9. 1. 1910	1322	Lawniczak Janina	Jan — Anna	22. 4. 1926	
1011	Korn Wiktoria z d. Flaum	Albert — Joanna	25. 6. 1875	1168	Kamińska Maria z d. Lisiecka	Adolf — Lucja	11. 3. 1926	1323	Lawniczak Jan	Marcin — Katarzyna	27. 2. 1894	
1012	Kocent Anna z d. Scott Prestan	Walenty — Katarzyna	30. 12. 1901	1169	Kalużanka Urszula	Franciszek — Maria	8. 2. 1894	1324	Łęcki Szecepan	Szecepan — Agnieszka	17. 12. 1895	
1013	Konik Marta	Leon — Anna	1. 11. 1892	1170	Kolasiński Kazimierz	Jan — Wiktoria	9. 2. 1887	1325	Lecka Anna z d. Adfeld	Władysław — Amalia	11. 6. 1897	
1014	Krużyńska Zofia Charlotta	Ernest — Joanna	1. 11. 1892	1171	Kolańska Maria z d. Prange	Władysław — Rozalia	18. 10. 1905	1326	Lapa Czesława z d. Chruszczyńska	Stanisław — Anna	6. 7. 1909	
1015	Krużyńska Anna z d. Scheibet	Gustaw — Wilhelmina	19. 6. 1870	1172	Kolański Kazimierz	Marcin — Magdalena	25. 8. 1879	1327	Lukasiewicz Lucja z d. Rychter	Antoni — Joanna	19. 4. 1915	
1016	Krebs Florentyna z d. Kryger	Leon Helena	8. 8. 1901	1173	Kmieć Julianna z d. Flanz	Michał — Marianna	1. 8. 1906	1328	Luszczyńska Janina z d. Szymalska	Antoni — Rozalia	1. 4. 1885	
1017	Kopf Stanisław	Piotr — Magdalena	24. 6. 1909	1174	Kubiak Józef	Jan — Karolina	8. 9. 1906	1329	Muth Katarzyna z d. Chmiełowska	Wawrzyn — Katarzyna	3. 12. 1917	
1018	Kremer Jan	Juliusz — Teresa	6. 9. 1893	1175	Kowacz Olga z d. Amstler	Mikolaj — Felicia	14. 9. 1884	1330	Muth Barbara	Antoni — Stanisława	28. 10. 1904	
1019	Konitzer Jadwiga z d. Wenzel	Józef — Emma	3. 10. 1902	1176	Kowacz Michał	Katolier — Maria	12. 6. 1930	1331	Menzel Stanisława z d. Wytyh	Jan — Anna	18. 1. 1908	
1020	Kroon Eugenia Klara	Karol — Józefa	2. 9. 1893	1177	Koltermann Monika	Bartłomiej — Agnieszka	12. 1. 1902	1332	Meier Longina	Henryk — Otylia	10. 10. 1883	
1021	Kokocińska Lucja	Ignacy — Maria	18. 4. 1922	1178	Koltermann Maria z d. Kurpp	Bronisław — Pelagia	22. 2. 1897	1333	Meier Arthur	Franciszek — Maria	25. 4. 1892	
1022	Kokocińska Elżbieta z d. Burzyk	Zygmunt — Izabela	19. 2. 1902	1179	Koltermann Kazimierz	1180. Klawińska Jadwiga	1181. Köhler Maria Stefania z d. Fellmann	3. 9. 1892	1334	Milkowska Gertruda z d. Feig	Józef — Maria	19. 9. 1890
1023	Konarska Maria z d. Leopold	Wilhelm — Helena	2. 4. 1906	1181	Köhler Maria Stefania z d. Fellmann	1182. Karzewska Gertruda	15. 9. 1873	1335	Modzelewicz Gertruda z d. Józefowicz	Sabina	28. 12. 1913	
1024	Konarska Zofia	Maks — Minna	4. 10. 1894	1182	Karzewska Gertruda	Józef — Maria	15. 9. 1873	1336	Menzel Zofia z d. Nowakowska	Józef — Jadwiga	23. 11. 1913	
1025	Kroon Halina z d. Kamińska	Jan — Ludwika	29. 12. 1891	1183	Koenig Maria z d. Kummel	Jan — Katarzyna	20. 7. 1900	1337	Menzel Marjan	Ignacy — Anna	23. 5. 1904	
1026	Kryczkowska Irena z d. Jurgensen	Andrzej — Franciszka	16. 3. 1906	1184	Koenig Franciszek	Eugeniusz — Franciszka	3. 10. 1878	1338	Matuzewska Józefa z d. Wenzel	Kazimierz — Weronika	26. 1. 1893	
1027	Klekotta Katarzyna z d. Brose	Michał — Barbara	30. 7. 1866	1185	Klage Stanisława z d. Krause	Franciszek — Anna	10. 11. 1910	1339	Matuszewicz Włodzimierz	Henryk — Wilhelmina	31. 8. 1911	
1028	Klekotta Kazimierz	Alojzy — Karolina	21. 5. 1905	1186	Klosin Jadwiga z d. Pierard	Józef — Anna	17. 6. 1904	1340	Müller Marta z d. Völker	Juliusz — Wilhelmina	12. 11. 1882	
1029	Kukwisz Czesław	Bartłomiej — Klementyna	24. 2. 1879	1187	Klose Antoni	Franciszek — Maria	18. 12. 1919	1341	Michalska Jadwiga z d. Hoffmann	Paweł — Teresa	11. 1. 1882	
1030	Kayser Elżbieta z d. Blumreder	Jan — Benigna	29. 5. 1897	1188	Koenig Ewa	Jan — Katarzyna	5. 11. 1874	1342	Michalska Irena	Czesław — Jadwiga	20. 8. 1912	
1031	Klimsa Władysława z d. Morawska	Jan — Anna	7. 6. 1882	1189	Krawczyk Marcin	Wawrzyn — Apolonia	23. 10. 1885	1343	Muzolf Teodora z d. Paubey	Henryk — Katarzyna	29. 3. 1883	
1032	Koziołek Józef	Franciszek — Ernestyna	14. 3. 1877	1190	Koch Marta z d. Nogajewska	Jan — Klara	1. 1. 1899	1344	Menzel Barbara	Józef — Stanisława	28. 10. 1929	
1033	Kusch Gertruda z d. Frieske	Kazimierz — Jadwiga	21. 3. 1905	1191	Karpiska Herta z d. Wiedemann	Szecepan — Waleria	23. 8. 1890					

Table with columns: Lp., Nazwisko i imię, Imiona rodziców, Data urodz. (1928-1994)

Table with columns: Lp., Nazwisko i imię, Imiona rodziców, Data urodz. (1928-1994)

Table with columns: Lp., Nazwisko i imię, Imiona rodziców, Data urodz. (1928-1994)

Administracja: Ogłoszenia — Wyspiańskiego 10, I. Tel. 64-75. Konto PKO V-4499, Bank Spółem 8. Kolportaż (abonament, pojedyncze egzemplarze i kolporterzy) — Bukowska 3. Telefon 78-64, Konto PKO V-4400, Bank Spółem 25.

Kolegium Redakcyjne przyjmuje w godzinach od 12-tej do 13-tej Sekretaria Redakcji czynny codziennie od godz. 11-tej do 14-tej. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Tel. Red 62-70 (nocne 17-28 i 61-37) — Tel. Dyr. Delegatury 64-75 — Tel. Kolportażu 78-64